

ALTERNACJE – DOPEŁNIACZ

ALTERNACJE		
alternacje	przykłady	uwagi
ci → ć, ni → ń	<i>zajęcie – zajęć, pani – pań</i>	Występują w rzeczownikach rodzaju żeńskiego i nijakiego w liczbie mnogiej.
ć → ci, dź → dzi, ń → ni, ś → si, ź → zi	<i>gość – gościa, gwóźdź – gwoździa, koń – konia, łoś – łosia, gałąź – gałęzi</i>	Występują w rzeczownikach liczby pojedynczej zakończonych na spółgłoski miękkie.
dzi → dź, ni → ń, si → ś	<i>jeździec – jeźdźca, koniec – końca, półpasiec – półpaśca</i>	Występują w rzeczownikach rodzaju męskiego, w których przed końcówką -ec występuje -dzi, -ni, -si.
ą → ę	<i>błąd – błędu, gałąź – gałęzi, okrąg – okręgu, ząb – zęba</i>	Występuje w niektórych rzeczownikach jednosylabowych lub w ostatniej sylabie rzeczownika wielosylabowego rodzaju męskiego lub żeńskiego zakończonego na spółgłoskę; nigdy nie występuje przed spółgłoską bezdźwięczną.
e → ø	<i>domek – domku, Niemiec – Niemca, ojciec – ojca, ale: człowiek – człowieka</i>	Występuje w rzeczownikach rodzaju męskiego zakończonych na -ek i -ec.
	<i>kabel – kabla, Paweł – Pawła, ale: nauczyciel – nauczyciela, przyjaciel – przyjaciela</i>	Występuje w niektórych rzeczownikach rodzaju męskiego zakończonych na -el, -eł, -eń i -er.
ø → e	<i>jabłko – jabłek, książka – książek</i>	Występuje w liczbie mnogiej, gdy w formie mianownika liczby pojedynczej przed końcówkami -o oraz -a znajdują się dwie spółgłoski.
ó → o	<i>stół – stołu, samochód – samochodu, ale: ból – bólu, król – króla</i>	Występuje w większości rzeczowników jednosylabowych lub w ostatniej sylabie kilkusylabowych rzeczowników rodzaju męskiego.